

For the latest from BDO Turkey, follow us

Sirküler Tarihi : 21.10.2024
Sirküler No : 2024/079

7 BİN TÜRK LİRASINI AŞAN TAHSİLAT VE ÖDEMELERİN TEVSİK ZORUNLULUĞU KAPSAMINA MÜKELLEFLER OLMAYANLAR DA DAHİL EDİLMİŞTİR

(572 no.lu Vergi Usul Kanunu Tebliği)

Bilindiği gibi, Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde Hazine ve Maliye Bakanlığına (Bakanlık) mükelleflere muameleleri ile ilgili tahsilat ve ödemelerini banka, benzeri finans kurumları veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsik etmeleri zorunluluğunu getirmeye ve bu zorunluluğun kapsamını ve uygulamaya ilişkin usul ve esaslarını belirleme yetkisi verilmiştir.

Bakanlık bu yetkisine istinaden 459 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu (VUK) Genel Tebliği ile mükelleflere, 7 bin TL'yi aşan tutardaki her türlü tahsilat ve ödemelerini aracı finansal kurumlar¹ kanalıyla yapmaları ve bu tahsilat ve ödemeleri söz konusu kurumlarca düzenlenen belgeler ile tevsik etmeleri zorunluluğunu getirmiştir.

459 sıra no.lu VUK Genel Tebliğine ilişkin detaylı açıklamalarımıza 24.12.2015 tarih ve 2015/075 no.lu Sirkülerimizde yer verilmiştir.

¹ Aracı finansal kurum, bu Tebliğ uygulaması bakımından tahsilat ve ödemelere aracılık eden 19.10.2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununda tanımlanan bankayı, 29/6/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamında yetkilendirilmiş ödeme kuruluşlarını ve 9/5/2013 tarihli ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanununa göre kurulan Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketini ifade eder.

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş., bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağına bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağına toplam gelirleri 2023 yılında 14 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 166'dan fazla ülkede bulunan 1.776 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dahil dünya çapında 115.661 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlara ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

2024/49 ve 2024/50 no.lu Sirkülerlerimizde açıkladığımız üzere, 7254 sayılı Kanunun 2.08.2024 tarihinde y r rl ge giren 6 ncı maddesi ile VUK'nun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan “**Mükelleflere**” ibaresinden sonra gelmek üzere “**ve mükellef olmayanlara,**” ibaresi eklenmek suretiyle Hazine ve Maliye Bakanlığına, tevsik zorunluluğunun kapsamına mükellef olmayanları da dahil etme yetkisi verilmiştir.

1. MÜKELLEFLER OLMAYANLAR TEVSİK ZORUNLULUĞU KAPSAMINA ALINMIŐTIR :

Bakanlık 7254 sayılı Kanunla verilen yetkisini [Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği \(Sıra No: 459\)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ \(Sıra No: 572\)](#) ile kullanarak, tevsik zorunluluğu ile ilgili 459 sıra no.lu VUK Genel Tebliğinde yaptığı değişikliklerle mükellef olmayanları da tevsik zorunluluğu kapsamına almıştır.

Bu Tebliğ yayımı tarihinde (18.10.2024) y r rl ge girmiştir.

Tebliğe, tevsik uygulaması bakımından mükellef olmayanlar;

“Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesinin birinci fıkrası1 kapsamında fatura almak zorunda olan birinci ve ikinci sınıf tüccar, serbest meslek erbabı, kazançları basit usulde tespit olunan tüccar, defter tutmak mecburiyetinde olan ifti, vergiden muaf esnaf dışında kalanlar”

şeklinde tanımlanmıştır.

459 sıra no.lu VUK Genel Tebliğinin “4.1. Kapsam ve Tutar” başlıklı bölümünün birinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı bölümün ikinci paragrafından sonra aşağıdaki paragraflar eklenmiştir:

“Tevsik zorunluluğu kapsamında olanların (mükellef olmayanların kendi aralarında yapacakları işlemler hariç olmak üzere) yapacakları, 7.000 TL'yi aşan tutardaki her türlü tahsilat ve ödemelerini aracı finansal kurumlar kanalıyla yapmaları ve bu tahsilat ve ödemeleri söz konusu kurumlarca düzenlenen belgeler ile tevsik etmeleri zorunludur.”

“Bu zorunluluk kapsamında, mükellef olmayanlar da, tevsik zorunluluğu kapsamında olanlardan yapacakları alımlarına ilişkin 7.000 TL'yi aşan tahsilat ve ödemelerini aracı finansal kurumlar kanalıyla yapacaklardır.

Tevsik zorunluluğu kapsamındaki ödemelerin tahsilatı yapanın hesabına, bizzat aracı finansal kurumların şubelerine gidilmek ve işleme ait açıklamalara da yer verilmek suretiyle gerçekleştirilmesi durumunda, tevsik zorunluluğuna uyulmuş sayılacaktır.”

Bu konuya ilişkin Tebliğe eklenen örnekler aynen aşağıdaki gibidir:

“ rnek: Kamu kurumunda memur olarak alışan Bay (A) evinde kullanmak üzere, beyaz eşya perakende ticareti ile uğraşan (B) Ltd. şti.'nden 20.000 TL tutarında bir buzdolabı satın almıştır. Söz konusu buzdolabının tutarı 7.000 TL'lik haddi aştığından bu işleme ait tahsilat ve ödemelerin aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması gerekmektedir. Söz konusu tahsilat ve ödemede tevsik zorunluluğuna

uyulmaması durumunda memur Bay (A) ve (B) Ltd. Şti.'ye ayrı ayrı ceza uygulanacaktır.

Örnek: Herhangi bir banka hesabı veya kredi kartı bulunmayan Bay (C), mobilya perakende ticareti ile uğraşan (D) Ltd. Şti.'den 15.000 TL tutarında bir masa satın almıştır. Bay (C) söz konusu ödemeyi gerçekleştirmek için (D) Ltd. Şti.'nin hesabının bulunduğu bankanın bir şubesine gitmiş, işleme ait açıklamalara yer vermek ve karşılığında banka dekontu almak suretiyle ödemeyi yerine getirmiştir. Bu durumda tevsik zorunluluğuna uyulmuş sayılacak ve Bay (C) ile (D) Ltd. Şti.'ne ceza uygulanmayacaktır.

Örnek: Herhangi bir banka hesabı veya kredi kartı bulunmayan Bay (E), cep telefonu perakende ticareti ile uğraşan Bay (F)'den 25.000 TL tutarında bir cep telefonu satın almıştır. Bay (E) söz konusu cep telefonunun bedelini işlem anında nakit olarak Bay (F)'ye ödemiştir. Bay (F) ise söz konusu tutarı banka şubesine giderek kendi hesabına yatırmıştır. Bu durumda tevsik zorunluluğuna uyulmamış olacak ve Bay (E) ile Bay (F)'ye ayrı ayrı ceza uygulanacaktır."

2. CEZA UYGULAMASI :

7524 sayılı Kanununun 10 uncu maddesiyle VUK'nun mükerrer 355 inci maddesinin 4 numaralı fıkrasında yapılan değişiklikler sonucunda; tahsilat ve ödemelerini banka, benzeri finans kurumları veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsik etme zorunluluğuna uymayan **mükelleflerle mükellef olmayanların her birine**, her bir işlem için özel usulsüzlük cezası uygulanacaktır. Değişiklikten önce sadece mükelleflere ceza uygulanabiliyordu.

Özel usulsüzlük cezası;

- Birinci sınıf tüccarlar ile serbest meslek erbabı hakkında 20.000 Türk lirasından,
- İkinci sınıf tüccarlar, defter tutan çiftçiler ile kazancı basit usulde tespit edilenler hakkında 10.000 Türk lirasından,
- Yukarıda yazılı bulunanlar dışında kalanlar hakkında 5.000 Türk lirasından az olmamak üzere üzere işleme konu tutarın %5'inden % 10'una yükseltilmiştir.

Bu fıkra uyarınca bir takvim yılı içinde kesilecek özel usulsüzlük cezasının üst sınırı 20 milyon Türk lirasını geçemez. (7524 sayılı Kanununun 13 üncü maddesiyle eklenen cümle Yürürlük; 02.08.2024)

Tevsik zorunluluğuna aykırı bir şekilde ödeme yapanların, durumu, ödemeyi takip eden beş iş günü içerisinde kendiliğinden idareye bildirmeleri halinde, ödemede bulunan adına bu kapsamda özel usulsüzlük cezası kesilmeyecektir.

Ayrıca 7524 sayılı Kanununun 13 üncü maddesiyle VUK'nun mükerrer 355 inci maddesine eklenen fıkra uyarınca, mal teslimi veya hizmet ifalarına ilişkin tahsilatların, banka ve benzeri finans kurumları, ödeme kuruluşları veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi aracılığıyla başkalarının adı ve/veya hesabı kullanılarak yapılması durumunda, her bir işlem için bu maddeye göre uygulanan

cezalardan az olmamak üzere işleme konu tutarın % 10'u nispetinde, mal teslimi veya hizmet ifasını yapanlar ile adına ve/veya hesabına ödeme yapılanlara ayrı ayrı özel usulsüzlük cezası kesilir. Bu şekilde ceza kesilen mükellefler hakkında üçüncü fıkra hükmü uygulanmaz. Ancak, bu fıkra uyarınca bir takvim yılı içinde kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı 20 milyon Türk lirasını geçemez.

Aynı maddeye 7524 sayılı Kanunun 13 üncü maddesiyle eklenen diğer bir fıkra uyarınca da, 23.2.2006 tarihli ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu uyarınca izin verilen durumlar hariç olmak üzere kredi kartı, banka kartı, ön ödemeli kart, karekod, elektronik cüzdan ve benzeri ödeme araçları kullanılmak suretiyle gerçekleştirilen tahsilatların, kendi mükellefiyeti adına kayıtlı olmayan ödeme sistemleri veya cihazları aracılığıyla yapılması durumunda, tahsilatı yapan mükelleflere ve kendi adına kayıtlı olan bu sistemleri veya cihazları kullandıranlara ayrı ayrı her bir işlem için bu maddeye göre tatbik olunan özel usulsüzlük cezasının üç katı uygulanır. Şu kadar ki, bu fıkra uyarınca bir takvim yılı içinde kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı 20 milyon Türk lirasını geçemez.

3. KAPSAMDA OLMAYAN TAHSİLAT VE ÖDEMELER :

572 sıra no.lu VUK Genel Tebliğiyle yapılan değişiklikler dahil, aracı finansal kurumlar kanalıyla **yapılması zorunlu olmayan tahsilat ve ödemeler** aşağıdaki gibidir:

- 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda yer alan merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile bunlara ait döner sermaye işletmelerinin işlemlerine konu tahsilat ve ödemelerin,
- 6.12.2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununda tanımlanan sermaye piyasası aracı kurumlarında yapılan işlemlere konu tahsilat ve ödemelerin,
- 11.8.1989 tarihli ve 20249 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 89/14391 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Kararda tanımlanan yetkili döviz müesseselerinin yapacakları döviz alım satım işlemlerine ilişkin tahsilat ve ödemelerin,
- Tapu sicil müdürlüklerinde gerçekleştirilen işlemler karşılığında yapılan tahsilat ve ödemelerin,
- Noterlerde gerçekleştirilen işlemler karşılığında yapılan tahsilat ve ödemelerin,
- 5018 sayılı Kanunda yer alan merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler ile bunların teşkil ettikleri birlikler, kanunla kurulan diğer kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan ve işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşlar veya bunlara ait veya tabi diğer müesseseler tarafından yapılan ihale işlemlerine ilişkin yatırılması gereken teminat tutarlarına ilişkin tahsilat ve ödemelerin,

- 6362 sayılı Kanun uyarınca kurulan Borsa İstanbul A.Ş. bünyesinde yer alan Kıymetli Madenler Piyasasında işlem yapma yetkisi verilenlerin, faaliyet konuları kapsamında yapacakları işlemlere ilişkin tahsilat ve ödemelerin, **(12.02.2016 tarihli ve 29622 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 469 Sıra no.lu VUK Genel Tebliği ile eklenen bent)**
- Gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçiler tarafından; 11.3.2010 tarihli ve 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre kurulmuş olan toptancı hallerinde faaliyet gösteren tüccar, üretici, üretici örgütleri ve komisyonculara yapılan sebze ve meyve, et ve et ürünleri, süt ve süt ürünleri, su ve su ürünleri, bal ve yumurta gibi diğer gıda maddeleri, kesme çiçek ve süs bitkileri satışları ile söz konusu yerler dışında yapılmakla birlikte anılan Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında bildirim tabi tutulmuş satışlara ilişkin tahsilat ve ödemelerin, **(01.04.2017 tarihli ve 30025 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 479 sıra no.lu VUK Genel Tebliği ile eklenen bent)**
- Gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçilere ait ürünlerin, 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu kapsamında kurulan ticaret borsalarına mezkur Kanunun 46 ncı maddesinde belirtilen süreler dahilinde tescil ettirilerek gerçekleşen satışlarına ilişkin tahsilat ve ödemelerin, **(09.06.2017 tarihli ve 30091 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 480 sıra no.lu VUK Genel Tebliği ile eklenen bent)**
- Tevsik zorunluluğu kapsamında olanların **(mükellef olmayanlar hariç olmak üzere)** yabancılar ve/veya Türkiye mukimi olmayan gerçek kişilerle yapacakları işlemlere ilişkin tahsilat ve ödemelerin (şu kadar ki, düzenlenecek faturalara söz konusu kişilerin pasaport numarasının yazılması ve bu bent kapsamında nakit tahsil edilen tutarların, tevsik zorunluluğu kapsamında olanlar tarafından tahsilatı takip eden ilk iş günü sonuna kadar aracı finansal kurumlarca düzenlenen belgelerle tevsikinin sağlanması zorunludur.) **(18.10.2024 tarihli ve 32696 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 572 sıra no.lu VUK Genel Tebliği ile eklenen bent)**

aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması zorunluluğu bulunmamaktadır.

Saygılarımızla.